

ಎಲ್ಲೆಯೂ ಸಲ್ಲದವರ ಸಂಕಟ ಬಲ್ಲರಾ?

ಸ್ವಂಗಳು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅನಿಷ್ಟಗಳು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವವರ ಬದುಕನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವುದೆಂದಲ್ಲ; ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯೇ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

■ ಸಾಮ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ

ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಘಟನೆ. ಆಕೆಗೆ ಆಗ ಸುಮಾರು 55 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿರಬೇಕು. ತನ್ನ ಒಡನಾಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡಳು. ಅವತ್ತು ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಭಾವವನ್ನು ನಾನು ಇಂದಿಗೂ ಮರೆೆಯಲಾರೆ.

ಒಡನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದವ, ತನ್ನ ಮನೆಗೇ ಬಂದು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಉಂಡು ಹೋದವ, ಈಗ ಕಳೆದ 1012 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 'ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್'ನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತ ಪುಢಾರಿಯಾಗಿದ್ದ. ಅವನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ತಮ್ಮವರ ಮೇಲೆ, 'ಇದು ನನ್ನ ಆಸ್ತಿ, ಇಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಜಾಗ ಆಕ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿ ಎಂದು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದ. ಈಕೆಗೆ ಅದನ್ನು ನಂಬುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿ, 'ನೋಡಿ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಎಂಬಂತೆ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಕೈಚೆಲ್ಲಿದಳು.

'ಇದು ನಮ್ಮದೇ ಜಾಗ ಮೇಡಂ. ನಾವಿಲ್ಲಿ ಬಂದು 50 ವರ್ಷದ ಮೇಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿ, 56 ವರ್ಷದ ನಾನು, 2 ವರ್ಷದ ನನ್ನ ತಮ್ಮ, ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಗಡಿಗರು, ಅವರವರ ಸಂಸಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ಇಲ್ಲಿದ್ದ ತೋಟದ ಮಾಲೀಕ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಲೀಸ್‌ನ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರಲು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಸ್ಟಾಂಪ್ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದೂ ಇದೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು. ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನಂತರದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆವು. ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು.

ಸ್ವಂ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ?

ಈಗ ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಬೆಲೆ ಬಂತಲ್ಲಾ, ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದಾಡಿದಾರೆ'.

ಹೆಚ್ಚು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲದ, ಸುಮಾರು 180 x 70 ಅಡಿಯಷ್ಟೇ ಇರಬಹುದಾದ ಈ ಜಾಗ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಹಳ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದವನ ಬಳಿ ಈ ಜಾಗ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಯಪತ್ರ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು, ಹೇಗೆ ಬಂತು? - ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾಗುವ 30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಜಾಗವನ್ನು 'ಸ್ವಂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಗುರುತಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರನ್ ಕಾರ್ಡ್, ರೇಶನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಿಂದೆಯೇ ಒದಗಿಸಲಾಗಿ, ಅವರೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಲೆಮಾರಿನ ಸಂಸಾರಗಳು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ.

ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ತುಂಡು ಭೂಮಿಯನ್ನೋ, ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನೋ ಕಳೆಕೊಂಡ ಜನರು, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ, ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ

ಬಂದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ, ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬಂದು ಉಳಿದುಬಿಡುವ ಈ ಜನರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಮನೆ, ಭತ್ತದಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು, ಕಾಮಗಾರಿ ಸ್ಥಳದ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇರಲು ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಾಗ ಅವರು ಆ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪಂದ, ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಈ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸದಿದ್ದರೆ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗಗಳು, ರೈಲ್ವೆ ಜಾಗಗಳು, ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಯಾರೂ ಹಕ್ಕು ಚಲಾಯಿಸದೆ ಪಾಳುಬೀಳುವ ಖಾಸಗಿ ಜಾಗಗಳೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ ಊರುಗಳಿಂದ ಬರುವ ಬಡಜನರ ವಸತಿಯ ಸ್ಥಳಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ, ಊರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅರಸುತ್ತಾ ಬರುವ ಜನರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಒಂದಷ್ಟು ಜನರು, ಜೋಪಡಿ - ಕಚ್ಚಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು